

Питання проведення індексації пенсій у 2019 році

(Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 543 від 26.06.2019](#) [№ 251 від 01.04.2020](#) [№ 849 від 16.09.2020](#) [№ 127 від 22.02.2021](#))

Кабінет Міністрів України

постановляє:

1. Затвердити Порядок проведення перерахунку пенсій відповідно до частини другої статті 42 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", що додається.

2. Установити, що:

у 2019 році перерахунок пенсій згідно з Порядком проведення перерахунку пенсій відповідно до частини другої статті 42 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", затвердженим цією постановою, проводиться із застосуванням коефіцієнта збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії, в розмірі 1,17;

у разі, коли розмір підвищення в результаті перерахунку пенсії, зазначеного у цьому пункті, не досягає 100 гривень, встановлюється доплата до пенсії у сумі, що не вистачає до зазначеного розміру, яка враховується під час подальших перерахунків пенсії.

3. Установити одноразову доплату до пенсії особам, які отримують пенсію, призначену відповідно до Закону України "[Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування](#)" (далі - Закон), в розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, встановленого на 1 січня 2019 р. та збільшеного на коефіцієнт 1,61.

Одноразова доплата до пенсії проводиться для осіб, які отримують пенсію, призначену відповідно до Закону, мають страховий стаж, передбачений абзацом першим частини першої статті [28 Закону](#), а також для осіб, зазначених в абзаці другому пункту 4-1 розділу XV "Прикінцеві положення" [Закону](#), розмір пенсій яких з урахуванням передбачених законодавством надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, сум індексації та інших доплат до пенсії (крім пенсії за особливі заслуги перед Україною, доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, та доплати, передбаченої абзацом третім пункту 2 цієї постанови) станом на 1 березня 2019 р. не перевищує мінімального розміру пенсії за віком, встановленого частиною другою статті [28 Закону](#).

Виплата одноразової доплати до пенсії проводиться рівними частинами у березні та квітні 2019 року.

Сума одноразової доплати до пенсії не включається до середньомісячного сукупного доходу сім'ї під час розрахунку розміру житлової субсидії та під час визначення права на надання пільг окремим категоріям громадян згідно з [Порядком надання пільг окремим категоріям громадян з урахуванням середньомісячного сукупного доходу сім'ї](#), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2015 р. № 389 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 49, ст. 1570).

Фінансування виплат, передбачених цим пунктом, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, що передбачені за [програмою](#) 2506080 "Фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду".

(Пункт 3-1 втратив чинність на підставі Постанови КМ [№ 251 від 01.04.2020](#))

4. Визнати такими, що втратили чинність:

пункт 1 [постанови Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 р. № 795](#) "Деякі питання реалізації частини другої статті 42 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" (Офіційний вісник України, 2013 р., № 87, ст. 3208); [постанову Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 486](#) "Про внесення змін до Порядку перерахунку пенсій відповідно до частини другої статті 42 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" (Офіційний вісник України, 2017 р., № 59, ст. 1780).

5. Пенсійному фонду України забезпечити:

перерахунок пенсій, зазначених у пункті 2 цієї постанови, з 1 березня 2019 року;

виплату одноразової доплати до пенсії, передбаченої пунктом 3 цієї постанови, одночасно з виплатою пенсії за березень та квітень 2019 року.

Прем'єр-міністр України В.ГРОЙСМАН

Інд. 73

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від 20 лютого 2019 р. № 124

ПОРЯДОК

проведення перерахунку пенсій відповідно до частини другої статті 42 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"

1. Цим Порядком відповідно до частини другої статті [42](#) Закону України "[Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування](#)" (далі - Закон) визначено механізм проведення перерахунку раніше призначених пенсій шляхом збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії.

2. Перерахунку підлягають пенсії, обчислені:

відповідно до [Закону](#);

відповідно до статті [54](#) Закону України "[Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи](#)" у розмірі відшкодування фактичних збитків;

з урахуванням заробітку (грошового забезпечення), який визначено відповідно до частини першої статті [43](#) Закону України "[Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб](#)".

3. Перерахунку підлягають пенсії, призначені за зверненнями, які надійшли:

по 31 грудня включно року, що передує року, в якому проводиться перерахунок, крім тих, які на дату проведення перерахунку переведено з пенсії по інвалідності на пенсію за віком на умовах, визначених абзацом третім частини третьої статті [45 Закону](#) (за зверненнями, які надійшли з 1 січня року, в якому проводиться перерахунок);

в період з 1 січня року, в якому проводиться перерахунок, до дати, з якої проводиться перерахунок, обчислені відповідно до статті [54](#) Закону України "[Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи](#)" у розмірі відшкодування фактичних збитків.

4. Коефіцієнт збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії, визначається за такою формулою:

$K = (ЗЦ + ЗСЗ) \times 50\%$

$K = \dots + 1,$

100%

де ЗСЦ - показник зростання споживчих цін за попередній рік (у відсотках);

ЗСЗ - показник зростання середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії (у відсотках), що визначається за такою формулою:

$$ЗСЗ = \text{Пзсп}(1) : \text{Пзсп}(2) \times 100\% - 100\%$$

(Абзац третій пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 127 від 22.02.2021](#))

де Пзсп (1) - показник середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії, за три календарні роки, що передують року, в якому проводиться збільшення;

(Абзац четвертий пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 127 від 22.02.2021](#))

Пзсп (2) - показник середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії, за три календарні роки, що передують року, який є попереднім щодо року, в якому проводиться збільшення.

(Абзац п'ятий пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 127 від 22.02.2021](#)) (Абзац шостий пункту 4 виключено на підставі Постанови КМ [№ 127 від 22.02.2021](#))

У разі відсутності дефіциту коштів Пенсійного фонду України для фінансування виплати пенсій у солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування коефіцієнт щорічного збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії, може бути збільшено, але він не повинен перевищувати 100 відсотків показника зростання середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії, за три календарних роки, що передують року, в якому проводиться збільшення, порівняно з трьома календарними роками, що передували року, який є попереднім щодо року, в якому проводиться збільшення.

Розмір коефіцієнта збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії, визначається щороку Кабінетом Міністрів України у межах бюджету Пенсійного фонду України.

(Абзац восьмий пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 849 від 16.09.2020](#))

Перерахунок пенсій відповідно до цього Порядку проводиться щороку з 1 березня.

(Пункт 4 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 849 від 16.09.2020](#))

5. У 2019 році перерахунок пенсій у зв'язку із збільшенням показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії, проводиться шляхом збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховувався для обчислення пенсії, станом на 1 жовтня 2017 р. на коефіцієнт, визначений згідно з абзацом першим пункту 4 цього Порядку.

Кожен наступний перерахунок у зв'язку із збільшенням показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії, проводиться з урахуванням збільшеного у попередніх роках показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачені страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії.

Пенсії, які призначені відповідно до [Закону](#) та розмір яких не підвищено відповідно до пункту 4 цього Порядку, абзаців першого, другого цього пункту, з урахуванням абзаців першого, третього частини першої, частини другої статті [28](#), абзацу другого пункту 4-1 розділу XV "Прикінцеві положення" [Закону](#), пункту 4 розділу II "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України від 3 жовтня 2017 р. [№ 2148-VIII](#) "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій", а також з урахуванням щомісячної державної адресної допомоги до пенсії, що виплачується відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26 березня 2008 р. [№ 265](#) "Деякі питання пенсійного забезпечення громадян" (Офіційний вісник України, 2008 р., № 25, ст. 785), щороку підвищуються за рішенням Кабінету Міністрів України в межах бюджету Пенсійного фонду України. Підвищення встановлюється в межах максимального розміру пенсії, визначеного законом, і враховується під час подальших перерахунків пенсії.

(Пункт 5 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 127 від 22.02.2021](#))

6. Під час перерахунку пенсій у зв'язку із збільшенням показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії, призначених відповідно до Закону, застосовується величина оцінки одного року страхового стажу, визначена статтею [25 Закону](#) на дату проведення перерахунку.

Під час перерахунку пенсій відповідно до цього Порядку враховуються суми доплат до попереднього розміру пенсій, підвищень, суми індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством (крім підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, що визначені законодавством). Якщо внаслідок перерахунку розмір пенсії зменшується, пенсія перераховується під час наступного збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії.

7. Збільшений відповідно до цього Порядку показник середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії, застосовується:

під час проведення наступних перерахунків пенсій, переведення з одного виду пенсії на інший (крім умов, визначених абзацом третім частини третьої статті [45 Закону](#));

під час обчислення пенсії відповідно до статті [54](#) Закону України "[Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи](#)" у розмірі відшкодування фактичних збитків.

8. Перерахунок пенсії особам, яким пенсію/щомісячне довічне грошове утримання призначено відповідно до [Митного кодексу України](#), [Податкового кодексу України](#), Законів України "[Про Кабінет Міністрів України](#)", "[Про державну службу](#)", "[Про Національний банк України](#)", "[Про дипломатичну службу](#)", "[Про службу в органах місцевого самоврядування](#)", "[Про прокуратуру](#)", "[Про статус народного депутата України](#)", "[Про судоустрій і статус суддів](#)", "[Про судову експертизу](#)", "[Про наукову і науково-технічну діяльність](#)", "[Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів](#)", [Положення про помічника-консультанта народного депутата України](#), затвердженого постановою Верховної Ради України від 13 жовтня 1995 р. № 379, проводиться для визначення частини розміру, обчисленої відповідно до [Закону](#).

Якщо розмір пенсії, обчислений відповідно до [Закону](#), буде більшим від розміру пенсії, обчисленого відповідно до [Митного кодексу України](#), [Податкового кодексу України](#), Законів України "[Про Кабінет Міністрів України](#)", "[Про державну службу](#)", "[Про Національний банк України](#)", "[Про дипломатичну службу](#)", "[Про службу в органах місцевого самоврядування](#)", "[Про прокуратуру](#)", "[Про статус народного депутата України](#)", "[Про судоустрій і статус суддів](#)", "[Про судову експертизу](#)", "[Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи](#)", "[Про наукову і науково-технічну діяльність](#)", "[Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів](#)", [Положення про помічника-консультанта народного депутата України](#), затвердженого постановою Верховної Ради України від 13 жовтня 1995 р. № 379, проводиться автоматичне, без звернення особи, переведення на пенсію на умовах, передбачених Законом, за матеріалами пенсійних справ, про що органи Пенсійного фонду України інформують зазначених осіб шляхом надсилання листа або смс-повідомлення на номер мобільного телефону операторів мобільного зв'язку України.

Особі, пенсію яким відповідно до абзацу другого цього пункту переведено на пенсію на умовах [Закону](#), у будь-який час можуть звернутися до органів Пенсійного фонду України для переведення на пенсію/щомісячне довічне грошове утримання за нормами законодавчих актів, передбачених абзацом другим цього пункту, з установленням розміру пенсії/щомісячного довічного грошового утримання, отриманого до такого переведення, з 1 числа місяця, наступного за місяцем, у якому надійшла відповідна заява.